

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10 - ΑΘΗΝΑΙ 134
ΤΗΛ. 605 319 - 622 535

ΙΟΥΛΙΟΣ 1980

Τ Α Ν Ε Α Μ Α Σ

Ἡ Ἑτήσια Τακτική Γενική Συνέλευση τοῦ Σωματείου "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΑΙΡΕΙΑ" ἔγινε τήν 6η Μαΐου 1980. Τό νέο Διοικητικό Συμβούλιο πού προέκυψε ἀπό τίς ἀρχαιρεσίες ἔχει τήν ἑξῆς σύνθεση:

Πρόεδρος: Θᾶνος Βερέμης
Γεν.Γραμματεὺς: Λασκαρίνα Μπούρα
Εἰδ.Γραμματεὺς: Μιχάλης Σκοῦλλος
Ταμίας: Ἀλέξης Δημαρᾶς
Μέλη: Παναγιώτης Νέλλας
Νάντια Ποταμιάνου
Ἀνέττα Μανουηλίδου

Μέσα ἀπό "ΤΑ'ΝΕΑ ΜΑΣ", θέλουμε μέ τήν εὐκαιρία νά εὐχαριστήσουμε θερμά τόν Πρόεδρο κ. Κ. Δεκαβάλλα καί τά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πού ἀπεχώρησε καί νά εὐχηθοῦμε στό καινούργιο Δ.Σ. κάθε δύναμη στό ἔργο τους.

* * * * *

Στίς 10 Ἀπριλίου τοῦ '80, ὁ τότε Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κ. Τσατσος ἐπέδωσε τό βραβεῖο τῆς EUROPA NOSTRA στό Πρόεδρο τοῦ ΕΟΤ κ. Γ. Δασκαλάκη γιά τήν ἀξιόλογη ἀναστήλωση στήν Οἶα ἀπό τόν ΕΟΤ. Στήν τελετή τῆς βραβεύσεως παρέστησαν κυβερνητικοί παράγοντες, ἀρμόδιοι κρατικοί λειτουργοί, ἐκπρόσωποι ἐταιριῶν προστασίας περιβάλλοντος κ.ἄ. Ἐκ μέρους τῆς EUROPA NOSTRA παρέστη καί μίλησε ὁ κ. Κ. Καρρᾶς, Γ' Ἀντιπρόεδρος τοῦ Πανευρωπαϊκοῦ αὐτοῦ Ὄργανισμοῦ.

Ὅπως εἶναι γνωστό, σκοπός τῆς EUROPA NOSTRA εἶναι νά συμβάλλει στήν διατήρηση τῆς πολιτιστικῆς καί ἰδίως τῆς ἀρχιτεκτονικῆς κληρονομίας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καί προβάλλει τήν σημασία της. Μέσα στά πλαίσια αὐτά, ἀπό τό '79 καθιέρωσε ἐτήσιο διαγωνισμό κατὰ τόν ὁποῖο βραβεύει μέ μετάλλιο ἢ μέ δίπλωμα τίς καλύτερες εὐρωπαϊκές ἔργασίες ἀναστηλώσεως ἢ ἀκόμα καί ἀνοικοδομήσεως στήν περίπτωση πού ἡ ἀνοικοδόμησις ἑναρμονίζεται ἀπολύτως μέ τόν ἀρχιτεκτονικό ἢ φυσικό χώρο. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ χώρα μας, ἀπό τῆς καθιερώσεως τοῦ θεσμοῦ, ἔχει πάρει τρεῖς διακρίσεις. Πέρυσι, γιά τό τουριστικό χωριό Κουτσουνάρι καί γιά τήν ἀναστήλωση τῆς Μονῆς τῶν Φυρογίων στήν Σίφνο πού θά ὑπηρετήσῃ τό νησί σάν κέντρο πνευματικῶν συγκεντρώσεων. Φέτος, ἡ EUROPA NOSTRA βράβευσε τήν πράγματι ἀξιόλογη ἀναστήλωση στήν Οἶα τῆς Σαντορίνης, ἔργο τοῦ ΕΟΤ, ἐκφορᾶζοντας συγχρόνως τήν ἐλπίδα, ἡ προσπάθεια αὕτη νά συνεχιστεῖ στό ἴδιο ὑψηλό ἐπίπεδο σέ πολλά ἄλλα σημεῖα τῆς Ἑλλάδας. Εἶναι γεγονός, πῶς ἡ πρωτοβουλία πού ἀνέλαβε ὁ ΕΟΤ σ'αὐτό τόν τομέα μέχρις στιγμῆς, ἀποτελεῖ ἕνα ἐλπιδοφόρο σημάδι γιά τήν σωτηρία τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς Κληρονομίας τοῦ τόπου αὐτοῦ.

* * * * *

Όπως είχε αναγγελθεί "ΣΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ" του 'Απριλίου, η 'Εταιρεία άρχισε την 5η 'Ιουνίου μιά έκστρατεία για τόν περιορισμό της σπατάλης του χαρτιού, με στόχο την σωτηρία τών δέντρων και τόν περιορισμό της ρύπανσης, σάν συμβολή στην Παγκόσμια 'Ημέρα Περιβάλλοντος. 'Η έκστρα-
τεία 'έκδηλώθηκε' με την κυκλοφορία του αυτοκόλλητου πού εικονίζεται.

1. 'Η συνεργασία της 'Ελληνικής 'Εταιρείας και με άλλους φορείς όπως τό περιοδικό "ΡΟΔΙ", την Γραμματεία Χωροταξίας και Περιβάλλοντος του 'Υπουργείου Συντονισμού, τό Σώμα 'Ελληνίδων 'Οδηγών, τούς Προσκόπους, την ΧΕΝ και ΧΑΝ, έξασφάλισε την προώθηση του αυτοκόλλητου σ' όλη την χώρα φθάνοντας μέχρι τούς Δήμους ή τίς Κοινότητες και τούς Πολιτιστικούς Συλλόγους, αλλά και σέ πολλές χιλιάδες παιδιά. Τό παρακάτω κείμενο είναι απόσπασμα του Συνοδευτικού Δελτίου της 'Εταιρείας:

"Σχεδόν τό 40% από την Παγκόσμια παραγωγή ξυλείας από τά δάση, κατανα-
λώνεται σήμερα στην κατασκευή του χαρτιού. Τό σημαντικότερο όμως είναι
ότι η κατανάλωση χαρτιού αύξάνεται ταχύτατα. Από 70 εκατομ. τόννους
πού ήταν τό 1958, ξεπέρασε τά 140 εκατομ. τό 1970. 'Ωστόσο όμως η
ικανότητα τών δασών νά δώσουν περισσότερη πρώτη ύλη είναι περιορισμέ-
νη. Καί άκόμα, τά δάση μας είναι πιο πολύτιμα ζωντανά, όρθια παρά
"άξιοποιημένα". 'Ετσι, τά τελευταία χρόνια, άρχισε νά έξετάζεται τό
πρόβλημα σέ βάθος, για νά βρεθούν λύσεις.

Τά πρώτα μέτρα πού πάρθηκαν ήταν:

1. - Νά ανακυκλώνεται ένα μέρος τουλάχιστον. Δηλαδή, ένα μέρος του
χαρτιού πού χρησιμοποιούμε νά ξαναγίνεται χαρτοπολτός, άφου έκτε-
λέσει τόν άρχικό προορισμό του (έφημερίδες, τηλεφωνικοί κατάλογοι
περιοδικά και άλλα). 'Ετσι έγινε κατορθωτό στά 1970, τό 15% του
χαρτιού νά προέρχεται από ανακυκλωμένο (Ξαναχρησιμοποιημένο) χαρτί.
Αυτό μπορεί νά συνεχιστεί για ν' άνεβεί τό ποσοστό.
2. - Νά γίνει παγκόσμια σταυροφορία για τόν περιορισμό της σπατάλης
του χαρτιού.

Πέρα όμως άπ' αυτό, υπάρχει και μιά άλλη πλευρά στό όλο θέμα. Μετά τό
ξύλο, σάν πρώτη ύλη, τό σημαντικότερο από τά υλικά πού χρησιμοποιούνται
στην κατασκευή του χαρτιού, είναι τό νερό. Για νά γίνει ένας τόννος
χαρτοπολτού, χρειάζονται από 20 ως 180 τόννοι νερού (ανάλογα μέ την
ποιότητα του χαρτιού). Καί στό στάδιο της έπεξεργασίας του χαρτοπολτού
για νά γίνει χαρτί χρειάζονται άλλοι 30 μέχρι 160 τόννοι νερό. Όμως,
τό νερό πού φεύγει από την χαρτοβιομηχανία, κάθε άλλο παρά καθαρό είναι.
"Έχει ρυπανθεί" σέ μεγάλο βαθμό από τίς διάφορες χημικές ουσίες πού χρησι-
μοποιούνται σ' όλα τά στάδια παραγωγής του χαρτιού.

Νά γιατί λέμε πώς περιορίζοντας τή σπατάλη του χαρτιού, και δέντρα σώ-
ζουμε και τή μόλυνση του περιβάλλοντος περιορίζουμε."

Παράλληλα, η έκστρατεία μας αυτή βρήκε την υποστήριξη τών έντύπων
του 'Υπουργείου Γεωργίας, της ΧΕΝ κ.λ.π.

Φιλοδοξία μας είναι η έκστρατεία αυτή νά καταλήξει στην ανακύκλωση
χαρτιού σέ μεγαλύτερο ποσοστό άπ' ότι μέχρι σήμερα ανακυκλώνεται στον
τόπο μας, όργανώνοντας και συστηματοποιώντας ή δημιουργώντας έκείνο

τό σύστημα πού θά έξασφάλιζε καί θά απλούστευε τή συλλογή τοῦ χαρτιοῦ.

Οἱ προσπάθειες τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας τούς προσεχεῖς μῆνες θά στραφοῦν πρὸς αὐτή τήν κατεύθυνση.

* * * * *

Διεθνές Συνέδριο γιά τίς τοξικές οὐσίες στό περιβάλλον.

Μεταξύ 11 - 14 Ἰουνίου '80, πραγματοποιήθηκε στή Βόννη, Διεθνές Συνέδριο γιά τίς τοξικές οὐσίες στό περιβάλλον. Ἡ πρωτοβουλία τῆς συγκλήσεως τοῦ Συνεδρίου, ἀνήκει στό Ε.Ε.Β. (European Environmental Bureau). Στό Συνέδριο ἔλαβαν μέρος ἀντιπρόσωποι τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος ἀλλά καί τῆς Αὐστρίας, Ἑλβετίας, Σουηδίας, Νορβηγίας ἀκόμα καί τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ Ἑλλάδα ἐκπροσωπήθηκε ἀπό τόν Δρα Μιχάλη Σκοῦλλο, μέλος τῆς Ἑταιρείας μας - ὁ ὁποῖος καί παρουσίασε τήν Ἑλληνική εἰσήγηση ἐπὶ τοῦ θέματος - καί ἀπό ἐκπρόσωπο τῆς ΕΡΥΕΑ.

Τό Συνέδριο μελέτησε συστηματικά τά κυριώτερα ἀπό τά τεράστια προβλήματα πού προκύπτουν ἀπό τήν χρήση τῶν 'παλαιῶν' τοξικῶν οὐσιῶν ἀλλά καί τῶν χιλιάδων 'νέων' πού καθημερινά προστίθενται. Ὁ ἔλεγχος τους ἀπαιτεῖ κολοσσιαῖα χρηματικά ποσά καί μεγάλο χρόνο. Γιά τό λόγο αὐτό ἡ διεθνής συνεργασία ἐπὶ τοῦ θέματος εἶναι ἀπαραίτητη, ὅπως ἐξ ἄλλου τονίστηκε ἀπό ὅλες τίς πλευρές. Τό Συνέδριο ἔληξε μέ τήν ψήφιση τῆς 'Διακήρυξης τῆς Βόννης' καί σειρᾶς προτάσεων πρὸς τίς κυβερνήσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καί τῶν Η.Π.Α. Οἱ προτάσεις αὐτές περιέχουν 12 σημεία. Τό 12^ο σημεῖο, (τελικά κατετέθη σάν κοινή πρόταση Ἑλλάδας καί Ἰρλανδίας) ἀποτελεῖ πρόταση τοῦ κ. Σκοῦλλο καί εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν του, ἔχει δέ ὡς ἑξῆς:

"(Καλοῦνται οἱ Κυβερνήσεις) νά παράσχουν βοήθεια σέ ἐκεῖνα τά ἔθνη πού ἔχουν μικρή χημική βιομηχανία ἢ τεχνικές δυσχέρειες ὥστε νά ἐνισχυθοῦν στό νά διατηρήσουν (ὕψηλὴ) ποιότητα περιβάλλοντος καί νά ἀποφύγουν τήν ὑποβάθμιση τῶν περιοχῶν πού δέν ἔχουν ρυπανθεῖ."

Ἡ ἔννοια τῆς σημαντικῆς αὐτῆς προσθήκης στήν 'Διακήρυξη τῆς Βόννης' εἶναι ὅτι, περιοχές ἐξαιρετικῆς ποιότητος περιβάλλοντος δέν πρέπει νά ὑπόκεινται στίς ἴδιες προδιαγραφές πού ἰσχύουν γιά κάθε περιοχή τῆς ΕΟΚ ἀλλά νά θεωρηθῇ σάν βάση ἡ σημερινή τους κατάσταση.

* * * * *

Τήν 1η Ἰουλίου '80 ἡ Ἑλληνική Ἑταιρεία ὀργάνωσε δημόσια συζήτηση στό Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἐρευνῶν μέ θέμα τίς προοπτικές γιά τή μόνιμη διεξαγωγή τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων στήν Ἑλλάδα. Ἡ Ἀφορμή γιά τή συζήτηση ἔδωσε ἡ ἐπιστολή τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ καί νῦν Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς χώρας κ. Καραμανλῆ πρὸς τόν Πρόεδρο τῆς Διεθνoῦς Ὀλυμπιακῆς Ἐπιτροπῆς λόρδο Κιλλάνιν, ὁ συσχετισμός τῆς πρότασης αὐτῆς μέ τήν εὐρύτερη περιοχή τῆς Ὀλυμπίας στόν ἡμερήσιο τύπο καί ἡ παντελής ἔλλειψη ὑπεύθυνης πληροφόρησης τοῦ κοινοῦ ἀπὸ Κυβερνητικῆς πλευρᾶς πάνω στό σοβαρὸ αὐτό θέμα.

Τήν συζήτηση διηύθυνε ὁ ἀρχιτέκτων-πολεοδόμος κ. Ἀ. Συμεών, καί ἔλαβαν μέρος ὡς εἰγνητές: Ἰ. Δεργιάλιν, καθηγητῆς Χωροταξίας Ε.Μ.Π. κ. Α. Κυριακόπουλος, τεχνικός σύμβουλος Πρωθυπουργοῦ, κ. Γ. Μαρῖνος Δ/ντῆς Οἰκονομικοῦ Ταχυδρομοῦ, κ. Μ. Χαῖδοπούλου-Ἀνταμς, ἀρχιτέκτων τοπίου, καί κ. Ἀ. Χωρέμης, Δ/ντῆς Κλασσικῶν Ἀρχαιοτήτων ΥΠΠΕ. Στή συζήτηση πού ἀκολούθησε πῆραν μέρος: ἡ ἀρχαιολόγος κ. Σ. Καρούζου, ὁ Καθηγητῆς Πολεοδομίας τοῦ Ε.Μ.Π. κ. Ἀ. Ἀραβαντινός, ὁ Δ/ντῆς τοῦ Ὑπουργείου Δημ. Ἔργων κ. Κοκολιάδης, ὁ Καθηγητῆς Κτιριολογίας τοῦ Ε.Μ.Π. κ. Κ. Δεκαβάλλας, ὁ Ἀρχιτέκτων-πολεοδόμος κ. Γ. Κανδύλης, ὁ κ. Ἀγ. Δεμπέσης, μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Ὀλυμπιακῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ κ. Ἡλ. Μπαζίνας, ὁ βουλευτῆς τοῦ ΚΟΔΗΣΟ κ. Κ. Ἀλαβάνος,

ὁ κ. Γ. Μαρινάκης, ὁ Καθηγητής κ. Ν. Νησιώτης, μέλος τῆς Δ.Ο.Ε. καί ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Ὀλυμπιακῆς Ἐπιτροπῆς, οἱ ἀρχιτέκτονες-πολεοδόμοι κ. Π. Ψωμόπουλος καί Ν. Χατζημιχάλης.

Τό συμπέρασμα τῆς συζήτησης ἦταν ὅτι ὁ θεσμός τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων περνάει μιὰ κρίση πού ὀφείλεται στόν γιγαντισμό τοῦ φαινομένου, στόν ἐντανατόμενο ἐμπορικό του χαρακτήρα, στίς πολιτικές σκοπιμότητες πού συχνά καλεῖται νά καλύψει καί στούς συμβιβασμούς πού ἀπαιτεῖ ἀπό τούς ἀθλητάς.

Ἡ μόνιμη διεξαγωγή τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων στήν Ἑλλάδα θά μπορούσε νά συμβάλλει στήν ἄρση μερικῶν ἀπό τούς δυσμενεῖς αὐτοῦ παράγοντες καί θά μπορούσε νά ἔχει πολιτικά πλεονεκτήματα γιά τήν Ἑλλάδα καί εὐνοϊκές ἐπιπτώσεις στήν Ἐθνική Οἰκονομία, ὑπό τόν ὅρο ὅτι θά ἔχει προηγηθῇ σέ βάθος ἔρευνα γιά τήν ἐπιλογή τῆς πιό κατάλληλης θέσης σέ συσχετισμό μέ τόν Ἐθνικό προγραμματισμό καί τά ἀναπτυξιακά προγράμματα τοῦ τόπου.

Γιά τήν ὥρα, ἡ Ἡλεία δέν φαίνεται νά ἀποτελεῖ ἰδανική λύση, γιατί δέν τό ἐπιτρέπει ἡ χωριτικότητά τοῦ Νομοῦ, ἀλλά ἐπίσης καί τέτοιο θά δημιουργοῦσε ἀναπόφευκτους κινδύνους γιά τό εὐρύτερο χῶρο τῆς Ἀρχαίας Ὀλυμπίας. Ἡ τεχνολογική πρόοδος μᾶς ἐπιτρέπει νά διαφυλάξουμε τό θεῖκό τοπίο τῆς Ὀλυμπίας σάν σύμβολο καί νά ἀναζητήσουμε τόν χῶρο διεξαγωγῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων πολύ μακρύτερα, ἴσως σέ συσχετισμό μέ τήν Πάτρα, ἢ ἀκόμα καί ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς Πελοποννήσου.

* * * * *